

Egy békefelhívás története

A budapesti bölcsészettudományi kar 1981 november 17-én rendezte meg diákparlamentjét. Az ifjúsági parlamenten egy harmadévas hallgató az egyre erőteljesebb nemzetközi diák békemozgalmak mintájára egy budapesti békemozgalmat szervezését szorgalmazta. Felszólalása élénk visszhangot váltott ki, a jelenlevők többsége támogatta az ötletet. A hozzászólásokból az a kép rajzolódott ki, hogy a békemozgalmat a talános és kölcsönös leszerelés jegyében, a teljes önkéntesség és szomorúság felősség alapján, társadalmi szervezésben tartassék meg. Tíz önként jelentkező hallgatót a parlament megbízott egy felhívás megszövegezésével és az Országos Békatanács felkeresésével.

A békecsoport nov. 18-án tartotta első találkozóját. Ekkor fogalmazták meg a felhívást, és határozták meg a legközvetlenebb teendőket. A Felhívást a november 19-én tartandó műegyetemi, orvosegyetemi és közgazdasági ifjúsági parlamenten kiadták felolvasni, előtte pedig az Országos Békatanáccsal akarták egyeztetni a szervezés részleteit.

November 20-án a békecsoport négytagú küldöttsége felkereste Sebastyén Mándort, az Orsz. Békatanács elnökét, aki rokonszenvezett a kezdeményezéssel, és támogatásáról biztosította a békecsoportot.

Ezt követően, nov. 21-én, a békecsoport tagjai a három említett egyetem parlamentjén ismertette a Felhívást, és a kezdeményezés pillanatnyi kilátásait. Mindegyik parlamenten visszhangra talált a Felhívás, de sajnos önkéntesek megbízására hol sem került sor /erre pedig a Felhívás felszólított/, helyette az egyetemi SZ-bizottságok vállalták a szervezés lebonyolítását.

Szombat este a jólétesültek tudni vélték, hogy a jövő hét közepén a KISZ KB is hasonló felhívással fordul a magyar ifjúsághoz. A békecsoport küldöttsége nov. 22-én ismét felkereste a Békatanács elnökét, és előadta aggodalmait. Sebastyén Mándorná elképzelhetőnek tartotta, hogy az akkor már csaknem biztos KISZ KB-felhívás mellett a bölcsészkar kezdeményezés megtartsa eredeti jellegét, azaz csak egyetemisták és főiskolások számára szervezett békemozgalmat legyen. A küldöttség feltételesen tárgyalta a békemozgalmat lebonyolításának időpontjáról /dec. 15-20 között /és útvonaláról /kölcsönösen helyesnek vélték az Ismeretlen Katona Sírjéről induló és az Országházig tartó útvonalát/. Az itt elhangzott javaslat alapján a békecsoport tagjai védnököt kerestek a békemozgalmat számára.

A békecsoport tagjai szerdán, nov. 25-én vártak végleges választ a kezdeményezés ügyében. Csak másnap, nov. 26-án sikerült kapcsolatot teremteni Sebastyén Mándorral. Ekkor már megjelent az országos lapokban a KISZ KB felhívása egy békemozgalmat lebonyolítására. Miután nyilvánvaló volt, hogy ez a felhívás egy jellegében más formát ajánl, a békecsoport tagjai nem zárták ki a békemozgalmat engedélyezésének lehetőségét.

A Békatanács elnöke elmondta, hogy fáradozásai nem jártak a kívánt eredménnyel, közelebbről meg nem nevezett illetékesek nem járultak hozzá a békemozgalmat engedélyezéséhez.

Átlátva, hogy minden további lépés a békemozgalmat szervezésére a jelenlegi törvényesség kereteibe ütközik, aminek a felelősségét és kockázatát a békecsoport tagjai nem kívánták vállalni, november 26-án a bölcsészkar békecsoport határozatilag elszállta önmagát. A tagok a feloszlásról szóló közleményt megszövegezték, ezt az ELTE november 28-i parlamentjén felolvasták. A közleménnyel értelmesszerűen a felhívást visszavonták.

Szent-Iványi István
ELTE BTK